Smoke Gets in Your Eyes (Dym wchodzi do twych oczu)

„Smoke Gets in Your Eyes” pochodzi z musicalu Jerome Kerna pod nazwą ‘Roberta’, ostatniego jego wielkiego wystawienia. Jest to komedia oparta o powieść „Kreacje Roberty” autorstwa Alice Duer Miller. Posiada skomplikowaną akcję o amerykańskim piłkarzu i rosyjskiej księżniczce. Piosenka, którą ten show przyniósł, czyli „Smoke Gets in Your Eyes”, początkowo przeznaczona była jako szybki taneczny numer do innego musicalu „Show Boat”, a potem jako marsz dla serii audycji w radio NBC. Pomysł by tempo tej piosenki znacząco zwolnić przyszedł od tekściarza Otto Harbacha, który dodał też słowa bazujące na przysłowiu rosyjskim.

Smoke Gets in Your Eyes

Piękną Tamarę Drasin, urodzoną na Ukrainie, wybrano do roli księżniczki Stefanii i to ona pierwsza zaśpiewała „Smoke Gets in Your Eyes”, co słychać na nagraniu z musicalu. Oryginalnie w sztuce Tamara śpiewała tylko z gitarą ale na nagraniu akompaniuje jej orkiestra taneczna. Z muzyką Jerome Kerna, tekstem Otto Harbacha, z gwiazdą estrady Bobem Hope - ‘Roberta’ okazała się jednym z najpopularniejszych musicali na Broadwayu w latach 30-tych. Ten sukces przyszedł na początku najgorszych lat wielkiego kryzysu gdy większość teatrów była bez litości zamykana. ‘Roberta’ poszła dalej bo do Hollywood – w 1935 roku uzyskała świetną adaptację filmową, w której wystąpili Fred Astaire i Ginger Rogers.

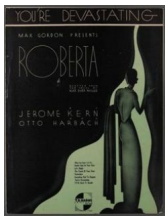

Jerome Kern, Otto Harbach - Roberta 1933

Jerome Kern (1885-1945) jest prawdopodobnie ojcem nowoczesnego teatru muzycznego w Ameryce. Urodził się w Nowym Jorku w rodzinie o niemieckich korzeniach. Uczęszczał do Muzycznego College'u ale już w pierwszych latach XX wieku pojawił się w teatrach na Broadwayu, starając się umieszczać swoje piosenki w przedstawieniach. Kern wszedł do historii w 1927 roku z "Show Boat", pierwszym prawdziwym musicalem, z zintegrowaną fabułą i niezapomnianymi przebojami, takimi jak: „Ol' Man River" czy „Can't Help Lovin' Dat Man."

Jerome Kern

Jak wielu jemu współczesnych dzielił czas między Broadway'em a Hollywoodem, po udźwiękowienu w latach 30-tych kina. Muzyka komponowana przez Jerome Kerna była bardzo popularna wśród artystów jazzowych. Podobno trudno sobie wyobrazić jakie straszne rzeczy wyprawiali jazzmani z jego pięknymi melodiami. Kern pracował nieustannie – napisał lub współtworzył 37 sztuk w swojej karierze – pisał kolejną 'Annie Get Your Gun' kiedy zmarł niespodziewanie w 1945 roku. Pozostawił jeden z najbogatszych katalogów muzycznych show w historii.

Tamara Drasin

Urodzony w 1873 roku w Salt Lake City, **Otto Harbach,** studiował w Collegiate Institute, następnie w Knox College, zanim został profesorem amglistyki. W latach 1895 – 1901 pracował w Whitman College, potem przeniósł się do Nowego Jorku. Spotkał tam kompozytora Karla Hoschnę i we dwóch stworzyli team twórców piosenek. Pierwszy hit „Cuddle Up a Little Closer" dla przedstawienia 'The Three Twins' napisali w 1908 roku. Duet poszedł za ciosem tworząc więcej dobrych piosenek, lecz w 1911 roku Hoscha umarł. Harbach rozpoczął współpracę z innym kompozytorem Rudolfem Frimlem. W 1920 roku zaczął pracować także z Oscarem Hammersteinem II i był to początek jego najlepszego okresu w karierze.

Otto Harbach

Poza tymi trzema partnerami Harbach pisał także teksty dla innych kompozytorów, byli to m.in. Stothart, Vincent Youmans, George Gershwin, Sigmund Romberg i Jerome Kern. Do najbardziej znanych utworów Harbacha należą: "Every Little Movement" (1910), "Sympathy" (1912), "The Love Nest" (1920), "Rose-Marie" (1924), "The Desert Song" (1926), "Yesterdays" oraz "Smoke Gets in Your Eyes," (1933). Wiele z musicali, które pisał Harbach zostało później przeniesione na ekran filmowy.

Gertrude Niesen - Smoke Gets In Your Eyes, 1933

Osiemdziesiąt trzy lata temu Paul Whiteman and his Orchestra w 1934 roku osiągnęli Numer Jeden w całej Ameryce. 58 lat temu Numer Jeden – w styczniu 1959 roku - uzyskali The Platters.

Paul Whiteman Orchestra

„Smoke Gets in Your Eyes" przebył intersującą podróż zanim dosięgnął The Platters. Po debiucie w 'Robercie' jeszcze w 1933 roku został nagrany przez Gertrude Niesen. W adaptacji filmowej z 1935 piosenkę zaśpiewała Irene Dunne. Remake z 1952 roku znalazł wykonawczynię w osobie Kathryn Grayson, która zaśpiewała balladę, a jej operowy głos pięknie ozdobił ją ujmującą melodią. Jednak to co zaproponowali Platters zmieniło brzmienie gdyż znaleźli oni drogę poprzez rhythm and bluesa do bardziej popularnej muzyki.

The Platters

Ich wersja jest prawdziwie wspaniała dzięki szerokiej partii Tony Williamsa, bogatej harmonii i bujnej orkiestracji Davida Carrolla. Wyśmienita harmonia zespołu wpaja doo-wop do ballady, tym samym modernizuje Broadway'owską melodię. Ale intensywne wykonanie Williamsa niesie z sobą coś więcej – rzewną piosenkę emanującą tęsknotą i zmysłowością. Jego głos zanurza się i wzbija, naprzemiennie w barwie i sile, udramatycznia słowa. Gdy głos Williamsa w końcu piosenki rozwija crescendo jego pasja emanuje z głośników uwalniając i agonię i ekstazę, czego żadna z poprzednich wersji nie miała.

The Platters sing Smoke Gets in Your Eyes

Kiedy grupa został włączona w 1990 roku do Rock and Roll Hall of Fame, muzeum przywołało Platters jako najlepiej reprezentujących „złotą erę gdy pop, rhythm & blues oraz rock and roll

płynęły wspólnie w doskonałej harmonii.” Rzeczywiście, Platters efektywnie łączyli te gatunki.

The Platters - Smoke Gets in Your Eyes, Mercury 1958

Ta piosenka ma swoje popowe zwieńczenie lecz jest też bardzo mile widziana przez jazzowych wokalistów i instrumentalistów, począwszy od Paula Whitemana i Jego Orkiestry z Bobem Lawrencem w partii śpiewanej. Inne wczesne nagranie to Tommyego Dorsey’a, który nagrał swoją wersję w 1938 roku z His Master’s Voice. W latach 30-tych nagrywali swoje wykonania live dla BBC Radio, Larry Adler i Henry Hall. W tamtej dekadzie grał „Smoke Gets in Your Eyes” Art Tatum przyczyniając się do jej popularności ale nie jest jasne czy nagrał ją na płytę.

Fred Astaire and Ginger Rogers - Roberta, 1935

Orkiestra Benny Goodmana po raz pierwszy nagrała ten utwór w 1941 roku, na żywo podczas radiowego występu Helen Forrest, w następnych nagraniach solistką była Peggy Lee. Glenn Miller dyrygował swą orkiestrą w Abbey Road Studios w 1944 roku. Z powodu nagłej śmierci w tym samym roku, ta jego wersja nie była wydana aż do 1995 roku. 30 października 1946 roku „Smoke Gets in Your Eyes” nagrali Nat King Cole z Oscarem Moore grającym na gitarze i Johnny Millerem na basie jako King Cole Trio.

Irene Dunne

W 1950 roku piosenkę nagrali: Charlie Parker (ukazała się na albumie „Bird at St. Nick’s”) oraz Jo Stafford (na albumie „Autumn in New York”). Thelonious Monk wydał swoją wersję w 1954 roku na płycie “Monk”. Clifford Brown nagrał swój cover w 1955 roku (album „Clifford Brown with Strings”), a w następnym roku Dinah Washington umieściła „Smoke Gets in Your Eyes” na albumie “Dinah!”. Rok 1958 to interpretacja Sary Vaughan umieszczona na płycie “No Count Sarah”. Cannonball Adderley wydał tę piosenkę na albumie „African Waltz” w 1961 roku. Leader orkiestry jazzowej Ray Conniff po raz pierwszy zaaranżował ten utwór w 1962 roku (album podwójny „The Ray Conniff Hi-Fi Companion”), była to jedna z jego sygnatur w dalszej karierze.

Kathryn Grayson

Była to niespotykana piosenka od 1959 roku. Faktycznie była to osobliwa piosenka od 1934 roku. "Smoke Gets In Your Eyes" nie jest ponadczasową balladą, jak "It Had To Be You" czy "My Funny Valentine". Ona brzmiała staro nawet gdy była nową. Jednakże cały czas żyje w tych wszystkich nagranych i wykonywanych wersjach jako wspaniały romantyczny utwór, który brzmi jakby był zakochany sam w sobie.

Sarah Vaughan sings Smoke Gets In Your Eyes

Smoke Gets In Your Eyes lyrics

They asked me how I knew My true love was true Oh, I of course replied Something here inside cannot be denied They said someday you'll find All who love are blind Oh, when your heart's on fire You must realize Smoke gets in your eyes So I chaffed them and I gaily laughed To think they could doubt my love Yet today my love has fade away I am without my love Now laughing friends deride Tears I can not hide Oh, so I smile and say When a lovely flame dies Smoke gets in your eyes Smoke gets in your eyes

Paul Whiteman - Smoke Gets In Your Eyes, 1934

Dym dostaje się do twoich oczu (Tłumaczenie polskie wg tekstowo.pl)

Spytali się mnie skąd wiedziałem, Że moja prawdziwa miłość była prawdziwa. Oh, oczywiście odpowiedziałem: Coś tutaj w środku nie może być negowane. Powiedzieli, kiedyś odkryjesz, Wszyscy, którzy kochają są ślepi. Oh, kiedy twoje serce płonie Musisz zdać sobie sprawę, Dym dostanie się do twoich oczu. Więc droczyłem się z nimi i zaśmiałem wesoło Na myśl, że mogliby wątpić w moją miłość. Jednak dzisiaj moja miłość zanikła. Jestem bez mojej miłości. Teraz śmiejący się przyjaciele kpią Z łez, które nie mogę ukryć. Oh, więc uśmiecham się i mówię: Kiedy śliczne płomienie umrą Dym dostanie się do twoich oczu. Dym dostanie się do twoich oczu.

Smoke Gets In Your Eyes